

Andrásfalvy Bertalan: Jövönk gyökerei. Írások népművészetről. Válogatta, szerkesztette, utószót írta: *Máté Gábor*. MMA Kiadó. 2019. 512 old.

Az anyanyelv az én hazám. Kárpát-medencei magyar fiatalok gondolatai a magyarságról, hazáról, múlttól, jövőről. Válogatás a Magyar Kultúra Napja tiszteletére meghirdetett pályázat dolgozataiból. *Palóc Társasági Könyvek* 9. Szerk.: *Z. Urbán Aladár*. Kiadja a Palóc Társaság. Ipolybalog é. n. [2018] 438 old. – *Györfy Hajnalka:* Ünnepe a Magyar Kultúra Napján; *Györfy Hajnalka:* Az anyanyelv az én hazám; *Baliga Janka:* A gyimesi táj; *Antal Imola-Katalin:* „Hazám, hazám, te mindenem...” [Gyimesközéplek]; *Gonczlik Ákos:* Édes anyaföldem [Horgos]; *Klonka Áron:* Szülőhelyemen [Magyarkanizsa]; *Tóth Gergő:* Mindenhol jó, de legjobb otthon! [Tardoskedd]; *Éter Mátvás:* Szép vagy, gyönyörű vagy szülőföldem [Topolya]; *Méhes Arnold:* Egy szobor két élet [Bácskossuthfalva]; *Dargó Kristóf:* Vár állott, most kőhalom [Boly]; *Demeter Attila:* Gyógyítás és gyógyulás természetes úton; *Györfy Hajnalka:* Az egészséges élet titka; *Lugosi Csenge Anna:* Isten patikája; *Szöke Tamás:* A patkolókovács; *Tóth Gergő:* A tardoskeddi fafaragó; *Kiss Tímea:* A falverés [Magyarkanizsán]; *Boga Biborka:* Kerekesség és bordakészítés [Erdővidéken]; *Györfy Hajnalka:* Ezer mesterek, mesteremberek Székelyföldön; *Bíró Réka:* Cserépvetés Nagybaconban; *Molnár Ábel:* Fel a kalappal! [Dorogi kalapviselőtről]; *Samu Csilla:* Nagyapám, a vasóntó [Vajdaság]; *Gál Tímea:* Néphitek és népszokások Olaszteleken; *Boga Biborka:* Szellemi és tárgyi emlékek a családi hagyományban [Baróton]; *Kovács Anita:* Hagyományápolók, éltető hagyományok [Kéménden]; *Tornay Jennifer:* Kincselsláda; *Kávai Ágoston:* Alkotni a szépség törvénye szerint [Bácska]; *Androvics Franciska–Rancsó Dorottya:* Hetényiek kálváriája; *Mike Bernadett:* Emlékezés régiekre [a Prügön született Laczkó Lászlóról, Domokos Pál Péter moldvai útítársáról]; *Birizdó Szabolcs Mihály:* Családom 1989-ben [Marosvásárhely]; *Gergely Dániel:* Nagyapám mesél; *Klukon Vajk Gergely:* A „második verekedés”; *Ferencz Tamás–Balácsi Erika:* Nagy idők tanúja – Beszélgetés Varga László nyugalmazott lelképásztossal [Marosvásárhely]; *Jónás Nikolett:* Egy kis helytörténet [Felvidék]; *Kotiers Ráhel Annamária – Rancsó Sarolta:* A hetényi

leventemozgalom; *Zódi János:* Mesét mondok, valóságot [Vajdaság]; *Fülöp Dorottya:* Egy szál virág az emlékekért [Csókfalva]; *Demeter Anita:* Élettörténet [Nagybacon]; *Kacsó Roland Szilárd:* A bebecstetői első világháborús síremlékek [Nyárádment]; *Bzduch Farkas:* Szenteld meg porait... [Az Isonzó menti csatákról]; *Bíró Adél:* Egy élettörténete [Perbete]; *Balogh Blanka–Vigh Benjamin:* Első világháborús áldozatok emlékének ápolása [Felvidék]; *Max, Mojzész:* Katonadolog [Felvidék]; *Pöthe Katinka:* Családi fényképek üzenete (Szlovákia); *Tatár Ágnes Tekla:* Porlócsontú ősök [Fogaras]; *Szabados Norbert:* Egy falusi Tanár Úr élete [Szerbia]; *Baráti Tamás:* Akikre büszkék vagyunk [Ipolyság]; *Kučera Judit:* Családtörténet [Ipolyság]; *Cochior Ramona:* Petrás Incze János emlékezete [Dumbavény, Moldva]; *Gyurka Valentin Lőrinc:* Utat adtam a búnak [Külsőrekecsin]; *Kávai Áron:* Hallgasd meg, hogy mit mesél, és néha öleld át a nagymamát! [Bácska]; *Molnár Rudolf:* A játékony ezermester [Kulcsod]; *Éter Máté:* Egy Mikszáth-regény utóélete [Bácska]; *Benedek Huszár Gábor:* Főhajtás egy huszadik századi életút előtt [Erdővidék]; *Sándor Cynthia:* Hogyan élték meg a régiek a gyermekkort? [Kicsind]; *Farkas Sára:* A tojásdíszítés hagyománya [Párkány]; *Tandi Adél:* Földből, tűzből, vízből és szeretetből formálva [Magyarkanizsa]; *Szuketi István:* Néphagyományok és népszokások ápolása környezetünkben [Kelenye]; *Csorba Imola:* A varyasi társasbál; *Petri Stefánia:* Egyszer volt, hol nem volt [Topolya]; *Varga László:* Életem regénye [Makó]; *Skladán Friderika:* Elképzelésem jövőm életéről [Ipolyság]; *Jambrich Benjámín:* Hazámért fogok élni [Balassagyarmat]; *Szalai Mátvás:* Én itthon maradok [Balassagyarmat]; *Kovács Alex:* Itt az én világom [Kúla]; *Jusztin László:* Az anyanyelv az én hazám [Óbecse]; *Farkas Boglárka:* Érzem, mert megélem [Barót]; *Villant Enikő:* A magyar nyelv nemzetmegtartó erő [Ipolyság]; *Varnyú Kinga:* Nemzetegyesítő gondolatok [Óbecse]; *Fodor Alexandra:* Magyar iskola – magyar végvár [Feled]; *Ferkó Réka:* Mi lesz velünk, magyarokkal? [Tiszaásvány]; *Tatár Ágnes Tekla:* Mi lesz ezután? [Barót]; *Jablonsky Benjámín:* Határokkal szabdalt magyarság [Ipolyság]; *Németh Enikő:* Mi lesz velünk, magyarokkal [Somorja]; *Kávai Konrád:* Emlékszem még [Kecskemét]; *Németh Miklós Attila:* A harmatos hó.

Aranymadár. Tanulmányok Tánccos Vilmos tiszteletére. Szerk.: *Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel.* Kriza János Társaság – BBTE Magyar Néprajzi és Antropológiai Intézet – Erdélyi Múzeum Egyesület. Kolozsvár 2019. 1055 old. – *Péntek János:* Az idő és a pálya létrafokai – Tánccos Vilmos 60 éves; *Jakab Albert Zsolt* (összeáll.): Tánccos Vilmos bibliográfiája; *Mohay Tamás:* Régi imák Ligetről [Baranya m.]; *Balázs Lajos:* Sorsfordulatok népi imái; *Kész Margit:* „Sok szép imádságot leírtam” – Archaikus imák a szakrális népi kéziratos füzetekben Ugocsa megye magyar falvaiban; *Takács György:* „Ráztatban, harmatban fejték...” – Adalékok egy gyimesfelsőlöki ráolvasó interetnikus kapcsolataihoz; *Kapaló, James:* „Ő felolvastott nekem egy imát, és én visszaolvastam neki” – Gagauz nők csodásan szerzett olvasni tudása és az álmokban megjelenőráolvasások; *Perger Gyula:* A szöszék világossága. Erkölcs, szokások és hiedelmek a felvilágosodás-kori katolikus prédikációkban; *Iancu Laura:* A 99%-os bizonyosság. – Istenkép és kontextusa a népi vallásosságban; *Vámos Gabriella:* Gyógyulás és gyógyítás a hit erejével (is); *S. Lackovits Emőke:* Szent Flórián tisztelete a bakonyi és a Balaton-felvidéki közönségekben; *Bárh János:* Házszenelés a 18–20. századi római katolikus erdélyi levéltári források tükrében; *Barna Gábor:* Vezetők és vezetettek – Társadalmi rétegek, nemek, életkori csoportok és szerepek egy laikus vallási társulatban; *Lukács László:* Ne menjen a világ Csíksomlyóra!; *Nyisztor Tinka:* Pusztina – Kacsika, Căcica–Pustiana. – Moldvai zarándoklatok, magyar misék az új évezred küszöbén; *Vass Erika:* A 25. gyalogos zarándoklat Esztergomból Mátraverebély-Szentkútra; *Kis-Halás Judit:* Magyar magok Máriagyűdön – A szenthely újraértelmezése; *Limbacher Gábor:* A kör megjelenése, szerepe és jelentősége; *Szacsvai Éva:* A Hunyad megyei reformátusok ördögei a 17–18. szd-ban; *Harangozó Imre:* A szent idő arcai... Magyar szentek – ortodox freskók; *Kész Barnabás:* Motívumok és jelképek az ugocsa magyarság 19–20. szd-i diszítőművészetében; *Terdikné Takács Szilvia:* Krisztus teste szánkon – Az oltári-szentség jelvilága a teológiától az archaikus népi imádságokig; *Székel Melinda:* Az újszülött beavatása Feketelakon; *Halász Péter:* „...akkor ha így volt nekem, akkor így volt az egésznek” – Lakodalmi szokások a moldvai Lészpeden; *Szőcsné Gazda Enikő:* Mézeskalácsosok a csíksomlyói búcsún; *Fejős Zoltán:* A nép mint látvány – Egy tíz éves kiállítási koncepció, elő- és utóirattal; *Kemecsi Lajos:* Tárgyak, szövegek, szimbólumok. Gondolatok a Néprajzi Múzeum új állandó kiállításának koncepciójáról; *Gráfik Imre:* A val-

lások élet dokumentumai tárgyi céhemlékekben; *P. Szalay Emőke:* A „Bibliás Órálló” I. Rákóczi György fejedelem uralmát kannái észak-magyarországi gyülekezeteknek; *Tamási Ildikó:* Számik (lappok) a budapesti állatkertben. Az egzotikus és idegen narratívumai; *Jakab Albert Zsolt:* Az első világháború emlékezete Kolozsváron – Kertek, helyek, alakzatok; *Könczei Csongor:* „Rakja a sipkájába, erre a célra megfelel az is...” – Hétköznapi „magyar irredentizmus” a két világháború közötti Erdélyben; *Ádám Biborka:* December elseje és a kettős hatalmi szerkezet Székelyföldön; *Tekei Erika:* A „homo fetivus” az Utunkban és a Korunk második felében; *Mód László:* Szempontok a szüreti fényképek értelmezéséhez – Esettanulmány Csongrádról; *Könczei Csilla:* A vizuális médiumok testetlené válása; *Blos-Jáni Melinda:* „Örömet szerezni az embereknek” – A videózás, mint pasztorációs gyakorlat Gyergyó- és Udvarhelyszéken az 1980-as és az 1990-es években; *Séra László:* Humor a tánccban; *Furu Árpád:* Észrevételek Csík és Gyergyó néhány településének utcarendszeréről; *Bodó Csanád – Heltai János Imre:* Beszélni valahogyan: magyar nyelvi revitalizáció Moldvában; *Peti Lehel:* „Nem lehetünk mindannyian tradicionálisak”: Nyelvi interakciók, változó identitások – moldvai csángók nyugat-európai migrációban; *Ilyés Sándor:* Toldi Miklóstól az interdiszciplináris üzenetekig – Megjegyzések a moldvai csángók kutatásának egyéni tapasztalataihoz; *Lajos Veronika:* Újabb bolyongások egy moldvai csángó terepen – Kontextusok és tudástartalmak az antropológiai megismerés és értelmezés folyamatában; *Kovács Kiss Gyöngy:* „Az szőlőnek dolgarúl” – Szőlők és szőlőtermesztés a kora újkori Kolozsváron; *Prikler Szilvia Beatrix:* „En szolga legény, ipam pedig gazdaember lévén, házába beházasodtam” – Egy 19. századi válóper történeti és társadalmi aspektusai; *Holló László:* Egy tragikus sorsú gróf és a radnóti Kornis–Rákóczi–Bethlen–kastély erdélyi római katolikus státus általi megvárlásának története; *Gyöngyössi Orsolya:* Mozaikok a csongrádi kisgyermekek mindennapjaiból a 19. század elejétől az első világháborúig; *Papp Árpád:* „Kilenc kilométerre innen...” – A bori munkaszolgálatosok útja a kies közép-bácskai tájon, Cservenka és Zombor környékén, ahogy azt néhány helyi kívülálló látta; *Gagy József:* Sztrátya Domokos, kollektivista (1962–1967); *Marton József:* Csík-szentkirályi Léstyán Ferenc (1913–2008), a küzdelem példaképe; *Őrsi Julianna:* Pap Béla lelkész kiállása a társadalom jobbtáásáért a koalíciós években; *Kürti László:* „Mikiszporti öregek” – egy amerikai magyar közösség emlékei; *Vajda András:* Tehénfogat helyett traktor és személya-

utó – Motorizáció a marosmegyei Sáromberken; *Szabó Á. Töhötöm*: Újabb temetői rendeletek – és ami mögöttük van; *Zsigmond Győző*: Népi gombászat Csíkbán; *Pozsony Ferenc*: Vázlat Csíkszék népi kultúrájáról; *Verebélyi Kincső*: A regölés hosszú rögös útja; *Hála József*: Mikor jelent meg Résó Ensel Sándor Magyarországi népszokások című klasszikus műve?; *Olosz Katalin*: Mailand Oszkár és a Kisfaludi Társaság; *Benedek Katalin*: Egy recenzió utóélete; *Magyar Zoltán*: Csíki Szent László-hagyományok; *Szulovszky János*: Hogyan lett Regement Káplánból nagyváradi püspök? – Anekdóták és történeti adatok Kalotay Ferencről; *Fazakas Emese*: Ló- és kutyanevek az erdélyi régiségben; *Karácsony Molnár Erika*: Ég a Tisza és szalmával oltják... Nagytmondó mesélők, hazugságmesék nyomában; *Voigt Vilmos*: Old proverbsnever die... – A szólások továbbfejlődése vagy kiüresedése napjainkban; *Bajkó Árpád*: Halottbúcsúztatás Zsobokon – Gál Jankó László köszöntőmondó írásszokásai; *Keszeg Vilmos*: Munkába járni – Intézmény-, munkaantropológiai vázlat; *Mikos Éva*: A kulturális örökség funkcióinak változása a 20. szd. társadalomtörténeti folyamatai tükrében; *Silling István* vajdasági kutatásairól; *Hoppál Kál Bulcsú*: Molnár Tamás, a magyar bölcselő – Két filozófiatörténeti toposz.

Az Arany-család mesegyűjteménye. Szerk.: *Domokos Mariann* és *Gulyás Judit*. MTA BTK Universitas–MTA Könyvtár és Információs Központ. Bp. 2018.

Ádám Gyula: A megkerült Paradicsom. Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. 2019. 218 old. – „Szívszorongató fotógyűjtemény ez a csodálatos album” Székelyföld és Moldva magyarságának hagyományos világáról, „aligha akad olyan magyar ember, aki száraz szemmel végig tudná lapozni”.

Balázs Attila: Zugliget története. MOM Kulturális Központ Nonprofit Kft. Bp. 2019. 137 old.

Barabás László: Ünnepeink népi színháza. Erdélyi játékos népszokások karácsonytól pünkösdig. Mentor Könyvek. Marosvásárhely 2017.

Bara Erzsébet: Lini István élete és pályaműve (Ady Endre iskolája, a Zilah-i Wesselényi Kollégium). Zilah 2017.

Bayer Árpád – Dindi István – Garbóci László – Janzsó János: Tények, történetek, képek – Budafok-Tétény/22. Kiadja Karsay Ferenc polgármester. Bp. 2018. 484 old.

Bárh M. János: Névöldrajzi térképlapok Erdélyből. A helynévadás területi variabilitása a történeti adatok tükrében. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Bp. 2018. 176 old.

Báti Anikó: Mai menü. Néprajzi tanulmányok a változó táplálkozaskultúráról. *Életmód és tradíció* 16. MTA BTK Néprajztudományi Intézet. Bp. 2018. 208 old.

Bécsi Napló. Az ausztriai magyarok lapja. Főszerk.: *Deák Ernő*. Bécs 2019. 5. 12 old. – A tartalomról: *dr. Karvansky Mónika*: Szentegyházi Gyermekfilharmónia vendégszereplése Bécsben; *Martos Péter*: A Páneurópai Piknik és az időkapu; *Bradean-Ebinger Nelu*: Etnikai kisebbségek Közép-Európában; *Libor Dániel*: Magyar, mint idegen nyelv – ferde szemmel; *Benyák Mária*: Húsz év – sok örömmel, sok munkával [a Pozsonyi Casinóról]; Emlékkonferencia Borbándi Gyula születésének 100. évfordulójára; *Nagymihály Zoltán*: Borbándi Gyula a magyar rendszerváltásról; *Fehér Márta*: Hunyadi János Belgrádban; *Wagner, Margarete*: Magyarország és lakóinak ábrázolása; *Bakos Edit*: Sára Sándor (1933–2019).

Bélfenyéri Tamás: A váradai püspökség koldulórendi kolostorai a középkorban. Szerk.: *Dukrét Géza*. Kiadja a Királyhágómelléki Református Egyházkerület és a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság. Nagyvárad 2016. 134 old.

Bocz Péter: Elrabolt esztendő – Pestről kitelepítettek Hajdúdorogon (1951–1953). *Hajdúdorogi füzetek* 24. Kiadja a Mészáros Károly Városi Könyvtár. Hajdúdorog 2019. 209 old.

Borkommunikáció. Aszútól a zenitig. Szerk.: *Veszelszki Ágnes*. Századvég Kiadó. Bp. 2018. 302 old.

CUMANIA. A Kecskeméti Katona József Múzeum Évkönyve 28. Szerk.: *Wicker Erika*. Kecskemét 2018. 360 old. – A tartalomról: *Benkő Elek – Somogyvári Ágnes – Tóth Csaba – Wicker Erika*: Székely György (1955–2017); *Kriston Vízi József*: Negyed százada hunyt el Sztrinkó István néprajzkutató; *Somogyvári Ágnes*: A Nagyrév-kultúra településrészelete és edénydepója a Kiskunfélegyháza–Izsáki út lelőhelyen; *Knip István*: A tájhasználat változásai térben és időben (A hajósi és a császártöltési határ terepbejárásának eredményei); *Balogh Csilla – V. Székely György*: 5. századi alán tör Kiskunfélegyháza-kővágó-érről; *Wicker Erika*: 16-17. szd-i rác-vlah

temető Felsőszentiván és Bácsbokod határán; *Pánya István*: A Duna szerepe Baja és Bátmonostor kora újkori történetében; *Pánya István*: Kora újkori erődített élésházak Bács-Kiskun megyében; *Bereznai Zsuzsanna – Schön Mária*: A hajósi Szűzanya kultusza; *Holczer József*: Egy kecskeméti folklórgyűjteményből; *Fábián Orbán*: Újévi üdvözetek Kecskemétről a 19. szdból; *Kis-Krisztián Bálint*: Nyomdák, kiadók és könyvkereskedők Bács-Bodrog vármegyében (1867–1918); *Kürti László – Papp Klára*: „Már az ember állatnak van számítva” – ifj. Kónya Pál (1899–1988) első világháborús naplója; *Mácsa-iné Iván Éva*: „A Csajkásban legyen a magyarságnak egy végvára” – Tervek a hadirokkantak csajkáskerületi telepítéséről az I. világháború végén; *Sági Norberta*: Adalékok a Kecskemét kulturális gazdálkodásában résztvevő különböző társadalmi csoportok életmódjához a 20. szd. elején; *Hajagos Csaba*: Malenkij robot a Tiszaugi-hídnál; *Wicker Erika*: Mándics Mihály; *Mándics Mihály*: A szülőföld szolgálatát tekintem legfontosabb feladatomnak; *Wicker Erika*: Fehér Zoltán; *Fehér Zoltán*: „Milyen kár, hogy te nem lettél néprajzos” (Pályám emlékezete); *Wicker Erika*: Fehér Zoltán műveinek válogatott bibliográfiája.

Cseke Péter: Örtüzek parancsa. Erdélyi variációk nyelv és lélek szövetségére (1918–2018). Polis Könyvkiadó. Kolozsvár. Kolozsvár 2018.

Cseke Péter: A teljesség sóvárgása. Irodalomtörténeti tanulmányok 1981–2016. Nap Kiadó. 2019.

Csipe nyi tett. Három évtized a magyarság szolgálatában. (Szerk.: *Z. Urbán Aladár*). *Palóc Társasági Könyvek 13*. Ipolybalog 2019. 378 old. – *Z. Urbán Aladár*: Előszó; Tevékenységünk 2014. Nyarától; Magyar Kultúra Napja – Tanulmányírói pályázat kicsiknek és nagyoknak; Ősi tudás – rovásírás vetélkedők; Honszerető barangolások – honismerettel honszeretethez; Turulmadár őrzi népét; Áldozatuk jóra parancs; Erdély üzen; Tengerhez, magyar!; Arany padján üldögélve; A magyarságversek ünnepe; Sajó Sándor Emlékév; Főhajtás a költő nyughelyén; Irodalmi estek, könyvbemutatók; Köszönöm, Isten, ezt a szép világot; Sajó Sándor emléktábla-avatás Óbudán; „Rendületlenül” irodalmi vetélkedő; „Magyarnak lenni: nagy s szent akarat – Versmondó; Magyarnak lenni büszke gyönyörűség – Emléklülés; A magyarnép valódi történetének hirdetője; További „cseppnyi tettek”. *Bodzsár Gyula*: Igazi sikertörténet a Palóc Társaság; *dr. Fehér Csabáné Tamás Judit*:

Ünnepel a Palóc Társaság; *Láposy Mónika*: Köszöntő szavak a Palóc Társaság megalakulása 30. évfordulóján; *Herczeg Hajnalka*: A közös munka dicsérete; *Szidiropulosz Archimédész*: Mély gyökerű rokonságérzés; *Lukács Ágnes Márta*: érdemes!; *Kanizsa József*: A Krúdy Kör és a Palóc Társaság kapcsolata; *Friedrich Klára*: Isten éltesse a Palóc T-gyerekkonkorságot; *Szakács Gábor*: Tisztelet a Palóc Társaságnak; *Mácsadi János*: Harminc év; *Hahné Duray Éva*: Sok cseppnyi tett; *Kois Szilvia*: Az ősök szelleme kötelez; *Csáky Pál*: Üdvözet; *Halász Péter*: Egy cseppnyi tett; *Halász Péter*: Előszó Jó itt élni! c. kötethez; *Györfy Hajnalka*: Nyílt levél a magyar diákoknak; *Kávai Konrád*: Emlékszem még...; *Neszméri Tünde*: Visszatantítjuk őseink tudását; *Farkas Éva*: Rovásírás és nemzettudat; *Szabó Klaudia*: Csaták hőseinek nyomában; *Batta György*: Első olvasókönyvem; *Z. Urbán Aladár* előadásai: A haza minden előtt! [Kölcseyről]; A végvár és költője [Balassákról, Balassiról]; Jobbágy Károly sírjánál; Ne feledjünk! [Emlékezni Trianonra]; A Palóc Társaság Ipolyságon; Krúdy, Krúdy, Krúdy; Krúdy Gyula és Szécsénykovács; Emlékezünk, emlékeztetünk [Trianonra]; Magyar volt és Ember – A közép-európai mártír [Esterházy János]; *dr. Molnár Imre*: Helytállni magyarként, emberként [Esterházy János]; *Hrubik Béla*: Betűkoszorú a hazaszeretet költőjének [Sajó Sándor]; *Cságyoly Péterfia Béla*: A trianoni fájdalom költője és mi [Sajó Sándor]; *Palinkás Tibor*: A költő sírjánál [Sajó Sándor]; *Z. Urbán Aladár*: Sajó Sándor emléktáblájához; *dr. Molnár Imre*: A földemesi patak hullámverése és az örök remény; *Kocsis István*: A történelem-hamisítás és Európa eljelentéktelenedése; *Kovács Emese*: Igaz történetek családomról [Párkány]; *Izrael Szilárd*: „...nem lehet feledni, nem, soha!” [Komárom]; *Mempski Sára*: Elődeink dicsősége utódainkban teljesül [Nagymácséd]; *Jablonský Benjámín*: Én iskolám, köszönöm... Mit adott nekem a magyar iskola? [Kóvár]; *Kovács Alex*: A magyar nyelv az otthonom [Kúla].

A Csongrád Megyei Honismereti Egyesület Évkönyve XLVIII. Szerk.: *Gergelyné Bodó Mária*. Szeged 2019. 143 old. – A tartalomból: *Kakas Béla*: Kedves Olvasó!; *Marjanucz László*: Lecturis Salutem!; *Marjanucz László*: Bél Mátyás országleírása Csongrád megye példáján; *Antal Tamás*: Temesvári ítéletábra szervezése 1890-91-ben; A Csongrád Megyei Honismereti Egyesület 2018. évi programja; Tagjaink által szervezett programok; *Ormos Zsuzsanna*: Tájékoztató a 2018. évi februári közgyűlésről; *Gulácsiné Somogyi Ilona*: Tisztújító közgyűlés Csongrádon; *Károlyi Attila*: Regionális helytörténeti honis-

mereti műhely; *Pál Lászlóné Szabó Zsuzsanna*: Átfogó történelmi tabló jelenetekben dualizmus korából; *Gulácsiné Somogyi Ilona*: Tájékoztató a 2018. évi áprilisi közgyűlésről; *Rostáné Hajdú Erzsébet*: 10. születésnapját ünnepelte a honismereti verseny; *Gergelyné Bodó Mária*: Alkotó honismerők bemutatkozása a Honismeret Napján 2018-ban; *Delí Albin*: Emléktábla Jerney János tiszteletére; *Kurunczi Mária*: Jerney Jánosról; *dr. Markos Gyöngyi*: Joó Kálmánné Dudás Ilona visszaemlékezése a Dorozsmai Tájházbán; *Lőkös Sándorné*: Honismereti nap Hódmezővásárhelyen; *Pál Lászlóné Szabó Zsuzsanna*: Gasztronómiai és helyismereti élmények a szigetvári ifjúsági akadémián; *Lőkös Mihály*: Vásárhelyikum; *Kovácsné dr. Faltin Erzsébet*: Az én felsővárosom c. könyv bemutatójáról; *Molnár Sándor*: A makói Alkotó honismerők kiállításáról; *Károlyi Attila*: A Csongrád megyeiiek a Temesvári Magyar Napokon; *Hézsó Ferenc*: Honismerő alkotók Hódmezővásárhelyen; *Mucsi Linda – Szilágyi Kitti*: Az V. Országos Hon- és Népismereti Konferencia; *Némethné dr. Balázs Katalin*: Rendezvénysorozat Szegeden a magyar nyelv tiszteletére; *Károlyi Attila*: V. Honismereti Civil Regionális Találkozó; *Dömötör Mihály*: Alkotó honismerők kiállítása Mindszentben; *Kocsis Pál*: A hontalanság évei – A csehszlovák-magyar lakosságcsere emlékeztünk Pitvaroson.

Csorba Csaba: „Szerettem volna, ha nem kísért a múlt”. Sátoraljaújhely zsidóságának története. Zempléni Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány. Sátoraljaújhely 2017. 224 old.

Emődi András: Régi templomi toronyórák Biharban és környékén. Erdélyi Múzeum Egyesület – Királyhágómelléki Református Egyházkerület. Kolozsvár-Nagyvárad. 2018. 126 old.

Encsi Hírek. A város polgárainak lapja. Főszerk. *Radeczki Éva*. 2019. 2. 35 old. – A tartalomról: *Németh Zoltán*: Abaúji Szavalóverseny; *Horváth Csabáné*: Rákóczi Emlékév 2019; *Sándor Róbert*: Híres abaújiak – Bacsó Péter; *Zsák Anikó*: Wass Albert felolvasó est; *Takács Edit*: Válgunk újra nemzetét!; *Vargáné Czap Rita*: Wass Albert maraton – Igazgyöngyszemek gyermekesarak; *Vargáné Czap Rita*: Szent László szavalóverseny.

Encsi Hírek. A város polgárainak lapja. Főszerk. *Radeczki Éva*. 2019. 3. 35 old. – A tartalomról: *Szeles András*: Emléktábla a holokauszt encsi áldozatainak; *Karsai Attila*: Nemzeti Összetartozás Napja városunkban; *Sándor Róbert*: Harminc éve hunyt el Márai Sándor; *Kércsi Tibor*: Büszkeségünk Klárika óvónéni – Huszonkét

nap, ötszázötven kilométer gyalogszerrel; *Horváth Csabáné*: Dayka Gábor; *Rácz Lászlóné*: Magyarország az egyetlen ország, ami önmagával határos;

Erdélyi Gyopár. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület folyóirata. Fel. szerk.: *Balázs Katalin*. Kolozsvár 2019. 2. 44 old. – A tartalomról: *Dr. Kovács Lehel István*: Hadszintér-turizmus Erdélyben; *Veres Ágnes*: XV. EKE-gyermekverseny; *Gáspár László Zsolt*: EKE Háromszék; *Pál Gyöngyi*: EKE-Kolozsvár 1891; *Kocsis András, Pánczél Tibor, Ősz István Béla, András Erika, Német Levente, Vita Erzsébet*: EKE Marosvásárhely; *Miklós Melinda*: EKE Négyfalu; *Péterffy Ágnes-Katalin*: Csikszéki EKE; *Kinczel Ferenc*: EKE Gutin Osztály Nagybánya; EKE Brassó; *Szolláth Hunor*: Szovátafürdő – a Sóvidék gyöngye; *Szolláth Hunor*: Szováta, mint fürdőhelyiség kialakulása és korai története 1.; *dr. Kálmán Attila*: Maros megyei kastélyok – Honismereti buszostúra; *Kocsis András-Ősz István Béla*: Istenszéke-túra; *Kovács-Kendi Lehel*: EKE Székelyudvarhely; *dr. Kovács Lehel István*: Erőd: egy kultúra bölcsője; *dr. Kovács Lehel István*: EKE Brassó; *Bara Lilla*: EKE '91 Nagyvárad-Bihar; *Kovács-Kendi Lehel*: EKE Székelyudvarhely; *Laczkó-Szentmiklósi Endre*: Sissi-emlékek Székelyföldön 3.; *Kenyeres Oszkár*: Hazajárás Erdélybe – Háromszékből Csángóföldre: Orbaiszék, Bodzai-havasok, Moldva; *Nyisztor Miklós*: Veress Ferenc portréja Czárán Gyula; *Balázs Katalin*: EKE Gyergyó; *Jánosi Csaba*: Tusnádfürdői séta Bányai Jánossal; *Péterffy Ágnes-Katalin*: Túra Daradics Panninén emlékére a Melegárokba; *Bélfenyéri Gábor*: A pöfeteggombok világa; *Bartók Attila*: Védett területek rejtett kincsei – A Retyezát Nemzeti Park 1.; *Lőrinczi István – Sáska Pál*: A házsongárdi temetőben nyugvó EKE személyiségek: Bagaméri Béla (1922–2013); *dr. Ruzs Ottília*: Meteorológiával kapcsolatos írások a régi turistalapokban 1.

Erdélyi Gyopár. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület folyóirata. Fel. szerk.: *Balázs Katalin*. Kolozsvár 2019. 5. 44 old. – A tartalomról: *Dr. Kovács Lehel István*: Ki miért járja a természetet?; *Kovács András*: Az EKE XXVIII. Vándortáboráról; EKE-bakancs 8: Eröss Zsolt emlékére; EKE-bakancs 9: Ősök és hősök útján; *Kocsis András*: Suttogás a szélben, avagy gondolatok a Páring körül; *Laczkó-Szentmiklósi Endre*: Sissi-emlékek Székelyföldön 6.; *dr. Kovács Lehel István*: Két világ határa a Lovak havasán 1.; *Deák László*: Az EKE Múzeum értesítője; *Balázs Katalin*: Erről írtak eleink – Az Erdély életrajza; *Jánosi Csaba*: Gyergyóremetei borvíz – A Bölcsesség

kútja; *Bélfenyéri Gábor*: A legmérgezőbb gombák Erdélyben; *Kenyeres Oszkár*: Hazajárás Erdélybe – A turisztikai fősodron túl: Gyalui-havasok, Kis-Küküllő mente, Nyikó mente; *dr. Ruzs Ottilia*: Meteorológiával kapcsolatos írások a régi turistalapokban 4.; *Miklós Melinda*: EKE Négyfalu; *dr. Kovács Lehel István*: EKE Brassó; *Lózer Beáta*: EKE Szatmárnémeti; *Kovács-Kendi Lehel*: EKE Székelyudvarhely; *Pál Gyöngyi*: EKE – Kolozsvár 1891; *Gáspár László Zsolt*: EKE Háromszék; *Gáspár András – Kocsis András*: EKE Marosvásárhely; *Pál Terézia*: EKE Gutin Osztály Nagybánya; *Bara Lilla*: EKE '91 Nagyvárad-Bihar; *Péterffy Ágnes-Katalin*: Csíkszéki EKE; *Balázs Katalin*: EKE Gyergyó; *Farkas Aladár*: Botjelvény Borszékéről.

Erdélyi Gyopár. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület folyóirata. Fel. szerk.: *Balázs Katalin*. Kolozsvár 2019. 6. 44 old. – A tartalomról: *Dr. Kovács Lehel István*: Új fundamentumok az örök körforgásban; *Veres Ágnes*: EKE-turistabál a kolozsvári Kaszinóban; *Dr. Kovács Lehel István*: Túravezető-képző Várfalván; *Dr. Kovács Lehel István*: ERA-közgyűlés a barlangok, fürdők és kastélyok világában; *Péterffy Ági*: Csalogató Csalhó; *Dr. Kovács Lehel István*: Két világ határa a Lovak havasán 2.; *Gáspár László Zsolt*: Kisbakancs-túra az Úz Bence menedékháznál; *dr. Polgárdy Géza*: Száznolcvan éve született dr. Bedő Albert, az EKE első tiszteleti tagja; *Deák László*: Az Erdélyi Kárpát Egyesület virtuális múzeuma; *Köllő Miklós*: Erkölcsei csőd új házat építeni, 2.; *dr. Ruzs Ottilia*: Karácsonyi időjárás régen és most; *Bélfenyéri Gábor*: A feltételesen ehető gombák; *Kenyeres Oszkár*: Hazajárás Erdélybe – A hunyadi tavaszról a csíki nyárba; *Jánosi Csaba*: A Gödemester-háza borvíz; *Laczkó-Szentmiklósi Endre*: Sissi-émlékek Székelyföldön 7.; *László Zsolt*: EKE Háromszék; *Péterffy Ágnes-Katalin*: Csíkszéki EKE; *Ósz István Béla, Pánczél Tibor, Kocsis András*: 13. Teleki Teljesítménytúra; *Kovács Kendi Lehel*: EKE Székelyudvarhely; *Lázár Tibor*: EKE '91 Nagyvárad-Bihar; *Szilágyi Eszter*: EKE Marosvásárhely; *Lózer Beáta*: EKE Szatmárnémeti; *Koncz Géza*: Őszi túra a Kakas-taréjra; *Szabó Katalin*: 25 éves a Szatmárnémeti EKE; *Sükösd Sándor*: EKE Marosvásárhely; *Pál Gyöngyi*: EKE-Kolozsvár 1891.

Erdélyi Múzeum. Szerk.: *Tánczos Vilmos*. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kiadása. Kvár 2019. 2. 260 old. – A tartalomról: *Szakál Anna*: „Ismerem-e Tiboldit? Már ki ne ismerné itt Székelyországban a mi jó öreg bátyánkat, a mi kedves mesemondónkat!” – A kiváló tanító, a híres alkalmi költő és a szorgalmas gyűjtő Tiboldi

István; [*Egyed János*]: Hiedelemadatok Kóborról 1944-ből; *Halász Péter*: A „virágospálca” rituális szerepe a moldvai magyarok lakodalmi szokásaiban; *Zsigmond Győző*: Szent György-nap a 20. században egy mezősegi faluban, Botházán; *Székely Melinda*: Szerelmi varázslás Feketelakon; *Tóth Mária Orsolya*: Az etnikus és szakrális tér kialakulása/kialakítása Andrásytelepen; *Dimény-Haszmann Orsolya*: A Cseh Tibor Emlékkönyvtár története – Állományépítés, dedikációk, kapcsolatháló; *Gagy József*: Vidéki villanyhasználat – egy [deményházi] villanyos esete; *Tatai Orsolya*: A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvosi és gyógyszerészeti képzés a kulturális örökség olvasatában.

Édes anyanyelvünk. Fel szerk.: *Grétsy László*. Kiadja az Anyanyelvpolók Szövetsége. 2019. XLI. 2. 24 old. – A tartalomról: *Adamikné Jászó Anna*: A klasszikus magyar irodalom olvasásának szükséges voltáról; *Balogh Judit*: Szenvedő ige, passzív jelentés; *Büky László*: Aki-e a sarkantyú, meg a holografikus menyecske? *Kemény Gábor*: Utassy József: Züg Március; *Kulcsár István*: Én kimondom; *H. Varga Márta*: Betetszikel, beimádomoz, behúhá és társaik; *Sólyom Réka*: Újabb beigekötős szavak; Kisebbségi Babilóniánk – Máté Lászlót kérdezi *Balázs Géza*; *Nemesi Attila László*: Hányféle volna van a magyarban; *Horváth László*: Alapból beszélt nyelvi, de már irodalmi is; *Blankó Miklós*: Az anyanyelvet is tanulni kell; *Grétsy László*: Búcsú Elekfi Lászlótól; *Kacsokovics-Reményi Andrea*: A Nyelvtudományi Intézet etimológiai szótárai: két régebb, és egy készülő új.

Édes anyanyelvünk. Fel szerk.: *Grétsy László*. Kiadja az Anyanyelvpolók Szövetsége. 2019. XLI. 3. 24 old. – A tartalomról: *Kerzenszky Richárd*: Otthon, haza, anyanyelv; *Balogh Judit*: Van valami jó ötleted?; *Büky László*: Tyúkhúsleves; „A szavak bűvöletében élek” – Szilvási Csabát kérdezi *Balázs Géza*; „75 éves fiatal vagyok” – Szikszainé Nagy Irma válaszol *Balázs Géza* kérdéseire; *Elek Lenke*: Nyelvjúító zöldségek; *Schirm Anita*: Beszélt nyelvi jelenségek Balassi korából; *Gerstner Károly*: Nyelvészeti konferencia a vizsolyi bibliáról.

Édes anyanyelvünk. Fel szerk.: *Grétsy László*. Kiadja az Anyanyelvpolók Szövetsége. 2019. XLI. 4. 24 old. – A tartalomról: *Klinghammer István*: A magyarság a Kárpát-medencében; *Balázs Géza*: Thaly Kálmán rejtőzködő retorikája; *H. Varga Márta*: Kivilágos kivirradt; *Kemény Gábor*: Kiss Benedek: Nyelvenre levelet képez; *Grétsy László*: Maximál és maximalizál; *Géczi*

János válaszol *Birtalan Andrea* kérdéseire; Kuna Ágnessel beszélget *Mészáros Márton*; „Minden nagy közösségi kérdésben veszítettünk” – Bodó Barna válaszol *Balázs Géza* kérdéseire, *Kemény Gábor*: Hogyan (ne)mondjuk?; *Blankó Miklós*: Olvasni jó! – kötelezőzöl is; *Ludányi Zsófia*: Nem tervezem eldönteni...; *Bácsi Enikő*: Házastársak kérdései a 16–18. szd-ban; *Dóra Zoltán*: Gyógy-szertárnevek és helyesírásuk.

Édes anyanyelvünk. Fel szerk.: *Grétsy László*. Kiadja az Anyanyelvpolók Szövetsége. 2019. XLI. 5. 24 old. – A tartalomról: A hitében és nyelvében élő erős nemzet nem ismer ... – Tőkés Lászlót kérdezi *Balázs Géza*; *Balogh Judit*: A mondatfajta és a beszélő szándék; *Balázs Géza*: Szimmetria és nyelv; *Büky László*: Törpe Tin és a meszelés; *Kemény Gábor*: Illyés Gyula: Újévi ablak; *Horváth László*: Rangidős; *Elek Lenke*: Kóstoló a gasztronyelvűből; *Mózes Huba*: „Hadd-lám, tahó bárd mennyit ér?”; *Kemény Gábor*: Új szavakat tanulok; Nyelvi nyársak között – Farkas Árpád erdélyi költőt kérdezi *Birtalan Andrea*; „Az anyanyelv nem csereszabatos” Demeter Szilárdot kérdezi *Balázs Géza*; *Grétsy László*: A százéves Láng Miklós köszöntése; *Blankó Miklós*: „A legszentebb játék rímmel vagy rímtelenül; *Csernyák Hajnalka*: A mentális lexikon működése jelnyelvhasználók körében; *Schirm Anita*: Hát mit ki nem fejezhet egy hát?!

Fehér Zoltán: Bátya települése és népi építészete. *Kalocsai Múzeumi Értekezések 18.* Szerk.: *Romsics Imre*. Kalocsa 2017. 296 old.

Filep Tamás Gusztáv: „Azt hittem egykor, hogy csapatmunkában veszek részt”. Beszélgetések kisebbségkutatókkal. Kriterion. Kolozsvár 2019.

Forgács András: Az embermentéstől a Wallenberg bizottsáig. *Wallenberg füzetek VI.* Roul Wallenberg Egyesület. Bp. 2019. 148 old.

Földrajzi Múzeumi Tanulmányok. Főszerk.: *dr. Kubassek János*. Kiadja a Magyar Földrajzi Múzeum. Érd 2019. 20. sz. 272 old. – A tartalomról: *Domaniczky Endre*: Magyar emlékek a Melbourne-i konzuli iroda konzuli kerületében; *Farkas Erika*: A Balaton-kutatási projekt (1891–1920) eredeti dokumentumok alapján; *Ivánfi Miklós*: Cholnoky Jenő eszmei-politikai arcéle; *Mender Ákos*: Lakó Károly, egy elfeledett természettudományi és néprajzi gyűjtő nyomában; *Rybár Olivér*: A természettudományok büvkörében – Cholnoky Jenő veszprémi diákévei; *Sárkány Mihály*: Magyar László helye és szerepe a magyar afrika-kutatás történetében; *Tóth*

Álmos: Katona Mihály tudós, a magyar geológia hajnalkorából; *Vasné Tóth Kornélia*: A köz szolgálatában – Halla Alfréd érdi és országos hatókörű tevékenysége; *Lehoczki Zsuzsanna*: Járványos megbetegedések Érden 1829 és 1831 között; *dr. Messik Miklós*: Magyar emlékek az Egyesült Királyságban VI.; *Kovács Sándor*: Pápa Pál, Érd jegyzője; *Bartha Lajos* – *Lehoczky Zsuzsanna*: Az érdi üstökös – Az 1843. évi üstökös leírása az érdi Historia Domusban; *Magyar Kálmán*: Visszaemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharc érdi napjaira; *Kuglics Gábor*: Prinz Gyula-megemlékezések Püspökmolnáriban 2011–2016 között; *Rybár Olivér*: Szülővárosában [Veszprém] állítottak szobrot Cholnoky Jenőnek; *Mácsai Anetta*: Múzeumpedagógia a Magyar Földrajzi Múzeumban 2011–2017 között; *Lendvai Timár Edit*: 375 nap alatt a föld körül Balázs Dénes nyomában – Országos Földrajzverseny a Magyar Földrajzi Múzeumban; *Udvarvölgyi Zsolt*: Egy ember gesztus – Teleki Pál közbenjárása Germanus Gyula érdekében a korabeli források tükrében.

Füredi história. Helytörténeti folyóirat. Fel. szerk.: *dr. Rácz János*. Kiadja a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület. 2019. 1. 44 old. – A tartalomról: *Rácz János*: Szomszédaink helynevei; *Lovas*; *Földesy Gabriella*: Híres emberek Füreden: Paulay Ede, Madách Imre, Lónyay Menyhért, Varsányi Irén; *Béresi Ákos*: A Pajtás hajó balesete I.; *Szelle Zoltán*: A SZOT Sétahajózási Központ története; *Budáné Bocsor Ágnes*: A Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület tevékenysége – 2018.

Füredi história. Helytörténeti folyóirat. Fel. szerk.: *dr. Rácz János*. Kiadja a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület. 2019. 2. 40 old. – A tartalomról: *Rácz János*: Szomszédjaink helynevei X.: Felsőörs; *Tóth-Bencze Tamás*: Adalék a balatonfüredi színjátszás történetéhez; *Tóth-Bencze Tamás*: Száz éve írták [Balatonfüredről]; *Béresi Ákos*: A Pajtás hajó balesete II.; *Csizmazia Darab József*: Kocsis Pál „újraértelmezte” a híres balatonfüredi szőlőgyógymódot.

Garda Dezső: Az erdélyi fejedelemség és Gyergyó. Hadimúzeum Alapítvány. Bp. 2018.

Gazda Klára: Nyiss kaput, új bíró! Népi játékok szimbolikus üzenete. *Kriza Könyvek 42.* Kriza János Néprajzi Társaság. Kvár 2017. 312 old.

A gerendási pusztából született község, Csabaszabadi. Szerk.: *Harangzó Imre*. Csabaszabadi község önkormányzata. 2018. 176 old. –

A tartalomból: *Kesjár Mátyás*: Előszó; *Beliczey Miklós*: Szülőföldem emlékei; *Harangozó Imre*: Vidékünk evangélikus szlovákságának vallási hagyományaihoz, hitvilágához és világképéhez; *Harangozó Imre*: És nincs már több kémény; *Fodor Ferencné*: A Beliczey-major (Csabasabadi) fiókposta története; *Pócsik Edit*: Alapinformációk Csabasabadi jelenkori történetéhez; *Kesjár Miklós*: Mutassuk be magunkat; Csabasabadi történelmi összefoglalása.

Görgei. Az ismeretlen Görgei. Kiállítása Magyar Nemzeti Múzeumban. Főszerk.: *Hermann Róbert*. Szerk.: Radnóti Klára – Bertók Krisztina. Magyar Nemzeti Múzeum. Bp. 2019. 445 old. – *Varga Benedek*: Előszó; *Hermann Róbert*: Görgei Artúr pályafutása; *Radnóti Klára*: Az ismeretlen Görgei; A kiállítás katalógusa; *Riedel Miklós*: Görgey Artúr vegyészeti tevékenysége a szabadságharc előtt, alatt és után; *Vajda László*: Görgei a képzőművészetben; *Lengyel Beatrix*: Pillanatképek Görgei életében; *Szilágyi Artúr*: Görgei Artúr megítélése a magyar költészetben a 19. szd. második felében; *Zimonyi Zoltán*: Áruló Nagy-Idán; A szépirodalom Görgei-képe 1900–2019; *Deák-Sárosi László*: „Az igaz ügy örökre veszve nem lehet” – Görgei Artúr megjelenése filmekben.

György V. Imola: Bernády György és kultusza Marosvásárhelyen. A lokális történelem, mint narratív identitás. *Emberek és kontextusok 15*. Erdélyi Múzeum Egyesület. Kvár 2018. 224 old.

Gyuricza Péter: Visszidensek. Magyarország Barátai Alapítvány. Bp. 2018. 223 old. – Tizenkét életinterjú visszatért menekültekről.

HEPEHUPA. Szilágysági művelődési folyóirat. Főszerk: *Fejér László*. XVII. 2017. 3. 112 old.– A tartalomból: *Bogdán Zsolt*: A reformáció kezdetei Zilahon; *Kozma Dezső*: Palást és poézis – Tompa Mihály 200 éve; *Fejér László*: Az első magyar útleíró [Szepsi Csombor Márton]; *Vida János*: A világ, Somlyói Báthory István korában; *Nagydobai Kiss Sándor*: A két Doba, ahogy én láttam; *Márkus László*: Lyukpincék és kellek Szilágyzoványon; *Bódizs Edit*: Mártonffy, vályogvetés, kenderáztatás – Interjú nagymamával.

HEPEHUPA. Szilágysági művelődési folyóirat. Főszerk: *Fejér László*. XVIII. 2018. 1. 112 old.– A tartalomból: *László László*: Petri Mór élete és munkássága; *dr. Széman Péter*: Dr. Mártonfi István, mindenki orvosa; *Péter Mónika*: Ady Endre Kalotaszegen; *Bíró Lajos* – *Sebestyén*

Kálmán: Kalotaszeg történetírása fényben és árnyékban; *Várday Károly*: Visszaemlékezések (1921); *Bódizs Edit*: Gázos kút, gázos sír – Interjú a nagymamával.

HEPEHUPA. Szilágysági művelődési folyóirat. Főszerk: *Fejér László*. XIX. 2018. 2. 112 old.– A tartalomból: *László László*: A legnagyobb magyar király – 2018, Mátyás emlékévk; Szemelvények Mátyás király életéről szóló történelmi munkákból; *Ábrám Zoltán*: Hepehupás, hétszilvafás önérzet; *Bódizs Edit*: Pánkó, safrang, köcsönkapálás – interjú nagyapámmal; *Mondák Mátyás királyról*; *Gáspár Attila*: Dobai lakodalmi rigmusok; *Szabó Árpád*: Tanár – helytörténész – néprajzkutató [Major Miklós].

Hermann Gusztáv Mihály – Orbán Zsolt: Csilágösvény. Erdélyi Múzeum Egyesület. Kvár 2018. 496 old. – A könyv nem tesz pontot a székely eredetkérdésben folyó véget nem érő vitákra, lépésről lépésre követi, miképpen jelenik meg a székelység szkíta–hun eredetének tana a középkori krónikásoknál, hogyan él a reneszánsz és a felvilágosodás írástudóinál, erősödik a nemzeti romantika virágzása idején, milyen csatornákon szivároghatott át a népi tudatba, s nyilvánul meg a kortárs közhitben.

Heteyi László: Újpesti stadionok. Aposztróf Kiadó. Bp. 2018. 240 old.

Hitet átható humor. Holczer József emlékezéseiből, írásaiból összeállította *Bereznai Zsuzsanna*. A *Kecskeméti Katona József Múzeum Közleményei 4*. Kecskemét 2019. 560 old.

Honosság / Hontalanság. A bukovinai székelyek és a Délvidék / Vajdaság etnikai és társadalmi változásai a 20. században. Szerk.: *Papp Árpád*. Szabadkai Városi Múzeum. 2018. 254 old. – A tartalom: *Fábián Margit*: Remények és csalódások földje, Bácska; *Szóts Zoltán*: Bukovinából Bácskába – A hontalan hazatérők; *Fülöp Hajnalka*: Múlt és jövő között: A bukovinai székely viselet és kelengye a Bácskában (1941–1944); *Landgráf Ildikó*: „...ahova visznek, ott leszek”. Bukovinai székely mesék, mondák és történetek Bácskából; *Nagy István*: Bukovinai székelyek Tolnában; *Németh Ferenc*: Ígérni boldogabb hazát: az örömmámortól a kiábrándulásig; *Veres Emese-Gyöngyvér*: Erdélyi menekültek Torontálban és Bácskában; *Sajti Enikő*: „Kérünk az itteni Nemzetország számára 100 darab fegyvert – A bánáti magyarok helyzete Szerbiában, 1941–1944; *Fábián Borbála*: Katolikusok Észak-Bácskában az 1940-es évek első felében; *Kovács Ró-*

bert: A szabadkai zsidóság nyelvi megoszlása; *Mačković, Stevan*: Szabadka és a felszabadulás után likvidált polgári személyek; *Papp Árpád*: A feljelentések diszkrét bája és a rekonstruálható múlt; *Vörös T. Balázs*: Emlékmű helyett.

Hózer Benjámín: Riadó! Fejezetek a XVI. kerület és elődtelepüléseinek tűzoltó és légoltalmi múltjából. *Kertvárosi Helytörténeti Füzetek* 49. Kertvárosi Helytörténeti Emlékezet Központ. Bp. 2019. 144 old.

H. Varga Márta: Változó anyanyelvünk. Írások a magyar nyelvről. *Az Ékesszólás kiskönyvtára*, 64. Tinta Könyvkiadó. Bp. 2019. 153 old.

Itt van anyánk, Mária. Összeállította: *Nyisztor Tinka*. Fotók, grafikai szerkesztés: *Ádám Gyula*. Kiadja a Puszttinai Szent István Egyesület és a Hargita Megyei Kulturális Központ. Puszttina – Csíkszereda 2018. 43 old.

Jakab Albert Zsolt – Vajda András (szerk.): Változó ruralitások. A vidékiség mai formái. *Kriza Könyvek* 45. Kriza János Néprajzi Társaság. Kvár 2019. 264 old. – A vidék változó képe; *Vajda András*: Falusi közösségek, változó életterek, átalakuló lokalitások; *Balogh Balázs – Fülemile Ágnes*: Jelenlét, kapcsolattartás és terpmunka módszerek a változó Kalotaszegen; *Kovács Barna*: Jegyzetek a megélt tér fogalmához; *Gagy József*: Deszakralizáció – A földhöz való viszony megváltozásának új fordulata vidéken; *Peti Lehel*: A falusi gazdálkodás változásai egy erdélyi településen; *Szilágyi Levente*: Parasztok és mezőgazdasági vállalkozók – Piacozási gyakorlatok egy szatmári faluban [Óvári]; *Simon Zoltán*: Diversgens társadalmi-gazdasági kapcsolatrendszerek és identitásvetületek az Alsó-Nyárad mentén; *Nagy Ákos*: Szocialista urbanizáció és ruralitás – Kollektivizálási és városrendezési kísérletek; *Sárosi-Blága Ágnes*: A rurális elit identitásának vidékfejlesztési szerepe; *Bíró A. Zoltán*: Szempontok innovatív agrárkezdemenyvezések társadalmi beágyazottságának vizsgálatához; *Bodó Julianna*: A munkamigráció hatása a rurális közösségekre; *Balatonyi Judit*: A külföldi munkavállalás gyimesi értelmezései: problémák és lehetséges megoldások a mindennapi és nyilvános diskurzusok szintjén; *Kotics József*: Folytonosság vagy megtorpanás? – A zabolai cigány–magyar kapcsolatviszonyok váltoásfolyamata 1998–2018; *Bali János*: Párhuzamos ruralitások Kárpát-medencei református falusi közösségekben; *Kiss Dénes*: Kastély a faluban – Kísérlet az épített örökség és annak társadalmi környezete közötti viszony vizsgálá-

latára; *Szabó Lilla*: Kalotaszegi Magyar Napok – hagyományteremtés, vagy politikai játszma?

Kántor Lajos – Láng Gusztáv: „Száz év kaland”. Erdély magyar irodalmáról (2018–2017). Boorkart. Bp. 2018. 798 old.

Kiss Róbert Richard: Így látják a magyarokat a világban. Magyar Nyelvőr Alapítvány. Bp. é.n.

Kommunista kiskirályok. Szerk.: *Majtényi György – Szabó Csaba – Mikó Zsuzsanna*. Libri Kiadó. Bp. 2019. 408 old.

Komoróczy György: Könnyű Katát táncba vinni. Anyanyelvi ismeretterjesztő írások. Eurórint. Nagyvárad 2018.

Kordics Imre – Péter I. Zoltán – Farkas László: A nagyváradi rulikowski temető. Szerk.: *Dukrét Géza*. Kiadja a Királyhágómelléki Református Egyházkerület és a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság. Nagyvárad 2019. 162 old.

Kovács Géza: Nagyszeben. Útikönyv. *Erdélyi városok*. 2019. 110 old.

Kovács J. Attila: Székelykeresztúr vidékének növényzeti öröksége. *Tertema*. Barót 2019. 220 színes fotó, 8 térkép, 143 gyalogtúra vázlat.

Kovács Dániel: Úton a szép magyar beszédhez. Írások a Kazinczy-versenyek tapasztalatairól. Kazinczy Ferenc Gimnázium. Győr 2019.

Kubassek János dr.: A Himalája magyar remeteje. Kőrösi Csoma Sándor életútja, kortörténeti és földrajzi háttérrel. Panoráma. Bp. 2014. 513 old.

Kubassek János dr.: A Szahara bűvöletében. Az „Angol beteg” igaz története – Almásy László hiteles életrajza. Panoráma. Bp. 2018. 463 old.

Ladányi András: Mussó könnyecseppek. Magánkiadás. Nyíregyháza. 2018. 248 old. – Galíciából származó ruszin család élete.

Ladányi András: Kilenc nap Kárpátalján. Útirajz. Kárpátok Művészeti és Kulturális Egyesület. Nyíregyháza. 2019. 360 old.

Magyarul imádkoznak Szent István gyermekei a templomban. Összeállította *Nyisztor Tinka*. Fotók, grafikai szerkesztés *Ádám Gyula*. Puszttina 2015. 40 old.

Magyar Szemle. Magyar Szemle Alapítvány. Főszerk.: *Gróh Gáspár*. 2019. 7–8. – A tartalom-ból: *Gróh Gáspár*: Szekfű Gyula vitái – Beszélgetés Monostori Imrével; *Petrik Béla*: A krónikás emlékezete – Száz éve született Borbándi Gyula; *Falusi Márton*: Költői igazságszolgáltatás és politikai teológia Nagy Gáspár lírájában; *Szatmári Mária*: Architektúra és teológia – A pannonhalmi apátsági templom felújításáról; *Guttman Barnabás*: A magyar királyok vallásosságáról a kora újkorban; *Réti László*: A kun miatyánkkal Bécstől az alföldi birtokpererekig.

Magyar úton. Szerkesztette, az előszót és a bevezető tanulmányt írta *Z. Urbán Aladár*, segítők: *Csipka Rozália*, *Urbán Árpád*, *Urbánné Péter Bernadett*. *Palóc Társasági Könyvek* 8. Ipolybalog 2014. 188 old. – A tartalom-ból: Előszó, Útonjáró (tevékenységünk 2009 óta), Kárpát-medencei birtoklevelünk a rovásírás, A trianoni fájdalom költője: Sajó Sándor, Az ősi gyökér él és tanít, Honszerető barangolások; Tovább, tovább...; *Z. Urbán Aladár*: Sorsunk: a magyarságunk; Trianoni harangok; *Z. Urbán Aladár*: Az emlékezetből (majdnem) kitorölt költő; *Pekár István*: Előszó Sajó Sándor – a honszerető költő és pedagógus c. kötetéhez; *Z. Urbán Aladár*: Szép szülőföldem Felvidék; *Z. Urbán Aladár*: Emléktábla örökíti nevét [Sajó Sándornak]; *Farkas Gergely*: Emlékbeszéd Sajó Sándor szobránál; *Z. Urbán Aladár*: Palóc Társaság és a rovásírás; *Z. Urbán Aladár*: „A jövő még dicsőbb sorsot tart...” – emlékbeszéd Zselizén; *Fuksz Sándor*: Szoboravató beszéd [Badinyi Jós Ferenc szobránál]; *Z. Urbán Aladár*: Amit adtál, bennünk tovább él – A 80 éves Molnár V. József köszöntése; Tengernyi könnynél többet ér egy cseppnyi tett – *Z. Urbán Aladár*ral beszélget *Bencsik János*; *Szalay Ferenc*: Köszöntő; *Böhm András*: Mit tehetünk ma az ipolymenti magyarok érdekében?; *T. Pataki László*: Lehetünk az öröme [a radványi Balassi-emléktábla avatásán]; *Kanizsa József*: Élő, igaz magyar irodalmi kapcsolatok; *Bíró József* és *Bíró Mária*: A Palóc Társaság 25 éves évfordulójára; *Halász Péter*: Palóc „gyöke-reim”; *Kolczonay Katalin*: Nem vagyunk hontalanok; *Praznovszky Mihály*: Palócnak lenni; *Patakiné Kerner Edit*: Drága Szabinka, Aladár!; *T. Pataki László*: Itt élned kell...; *Simon M. Veronika*: E rab föld mind az én hazám; *Bodzsár Gyula*: Vezetéknevünk írásáról; *Baráti Tamás*: „Mert a haza nem eladó”; *Gyórfy Hajnalka*: A kincs neve: édes anyanyelv; *Szabó Zsófia*: Mitől magyar az ember? *Polgár Csilla*: Gyökereink – Mitől magyar az ember?; *Horváth Gábor*: A magyar kultúra összetartó ereje a trianoni tragédia tükrében.

Magyar Zoltán: A magyar történeti mondák katalógusa I–XI. Kariosz Kiadó. Bp. 2018. – I. Alapítási mondák 347 old.; II. A., B. Hősök, történelmi személyek. Nemzeti hősök. 519 és 457 old.; III. Hősök, történelmi személyek. Tematikus csoportok 354 old.; IV. Háborúk, harcok, szabadságharcok 547 old.; V. Legendák. Vallásos témájú mondák 618 old.; Bűn és bűnhődés 308 old.; VII. Betyármondák. Betyárok és más törvényenkívüliek 846 old.; VIII. Kincsmondák 460 old.; IX. Egyéb földrajzi és történeti jellegű mondák 519 old.; X. Motívumindex és bibliográfia 892 old.; XI. A magyar történeti mondák rendszere és tagolódása 480 old. és 133 kép.

A Makói József Attila Múzeum évkönyve III. Szerk.: *Nagy Gábor*. Makó 2019. 198 old. – *Katona-Kiss Attila*: Adatok a kun legénybotok művelődéstörténeti hátteréhez; *Kunkovác László*: Bevehető vár a valóság; *Gyánó Szilvia*: Mária születésnapja Kiskanisznán; *Vincze Klára*: Száműzetés, kínvallatás és megégetés – Kökényné és Szandáné makói boszorkányok pere; *Bogoly József Ágoston*: A közösséghez kötődő néprajzi érték, a Dorozsmai Tájház; *Végső István*: Korcsolyázók, bércsüplők, zenekedvelők – 1945 előtti civil élet Kiskunhalason; *Bene Zoltán*: A történelem vége és a néprajz; *Ozsváth Gábor Dániel*: Tisza menti napsugaras oromzatok az Óperencián innen és túl; *Lipták Dániel*: Vonós tánczene az eleki románoknál; *Nagy Gábor*: Csanádi és csongrádi juhászok szürei a 20–21. szd.-ban.

Micae Mediaevales V. Fiatl történések dolgozatai a középkori Magyarországról és Európáról V. Szerk.: *Fábián Laura*, *Gál Judit*, *Haraszi Szabó Péter*, *Uhrin Dorottya*. ELTE BTK Történettudományok Doktori Iskola Tanulmányok – Konferenciák. Bp. 2016. 265 old. – *Draskóczy István* – *Körmendi Tamás* – *Nagy Balázs*: Előszó; *Benei Bernadett*: Az ablativus absolutus használata a magyar krónika 11–12. szd-i szövegösszegeiben; *Gál Judit*: A világi hatalomgyakorlás és az egyház az Adria-tenger keleti partvidékén a 12–13. szd.-ban: a magyar, a velencei és a szerb egyházpolitika összehasonlítása; *Haraszi Szabó Péter*: A prágai egyetem hallgatói Luxemburgi Zsigmond magyar királyi udvarában; *Ince János*: 360 évig zálogban – A Szepesség elzalogosítása; *Jáky-Bárdi Bogáta*: A 14. szd-i étkezési kultúra tárgyi emlékei Visegrád, Duna-parti út 1. kerámiaanyaga alapján; *Kádas István*: Sárosi „reform” Miklós fia Miklós ispánsága idején (1374–1380); *Kálmán Dániel*: A középkori magyar armálisok címerei 1437–1490 között; *Kanyó Ferenc*: Szemponatok Óbuda késő középkori polgárságának vizsgálatához; *Rokai Melina*: Egy

délszláv család és a magyar humanizmus – Szilágyi Erzsébet rokonsága; *Tóth Péter*: „Feldúlták és elfoglalták” – megjegyzések a morvák Kárpát-medencei jelenlétének kérdéséhez; *Uhrin Dorottya*: Szent Katalin, mint az uralkodók patrónusa.

Miklós Alpár: Idegen utazók Máramaros sóbányáiban (15–19. szd.) *Emberék és kontextusok 14.* EME Kvár 2017. 427 old. és 38 térkép.

Moldvai Magyarság. Fel. szerk.: *Mirk Szidónia-Kata*. Hargita Kiadóhivatal. Csíkszereda 2019. 3. 30 old. – A tartalomról: *Lakatos Demeter*: Kedves üsmeretlen testvér; *Halász Péter*: „Zavaras századok folyamán Szabófalva büszkén áll”; „Soha nem fog már Szabófalvába betörni a magyar nyelv” – *Mirk Szidónia és Petres László* beszélgetése Perka Mihály szabófalvi történelmetanárral; *Petres László*: Szabófalvi, újfalu, ploszkucényi helyek, arcok – Úti jegyzetek.

Moldvai Magyarság. Fel. szerk.: *Mirk Szidónia-Kata*. Hargita Kiadóhivatal. Csíkszereda 2019. 4. 30 old. – A tartalomról: Oh, szép Jézus; *Halász Péter*: Románvásár környéki katolikus (magyar eredetű) települések; *Uő.*: Localități-catolice (de sorginte maghiară) din preajma orașului Roman; *Petres László*: A részletek hiánya Borgovántól Domafalváig; *Ioan Ferentz*: Az első katolikus telepek megalapítása Moldvában; *Uő.*: Descăle carea primelor colonii catolice în Moldova; *Pozsony Ferenc*: A hejgetés; *Borbáth Erzsébet*: A harmincadik tanévnyitó szentmise.

Móser Zoltán: *Jut az ember két világhoz... Eszszék és tanulmányok József Attiláról.* Magyar Kultúra Kiadó. Bp. 2019.

Nagyszalontai népballadák és epikus énekek. 1912–1919. Sajtó alá rendezte *Olosz Katalin*. *Kriza Könyvtár*. Kriza János Néprajzi Társaság. Kvár 2018. 472 old. és 16 fénykép.

Összeállította: *Halász Péter*

HÍREK

Emlékhelyet emelnek a recski tábor helyszínén. Nemzeti emlékhelyet hoznak létre az egykori recski kényszermunkatábor helyszínén. Erről a Nemzeti Emlékezet Bizottságának (NEB) elnöke és egyik tagja beszélt 2020. július 20-án az M1-en annak kapcsán, hogy 70 évvel ezelőtt, 1950. július 19-én hozták létre a mátrai község melletti kőbánya közelében három éven keresztül működő kényszermunkatábort. Földváryné Kiss Réka történész, a NEB elnöke a diktatúra, az erőszak szimbólumának nevezte a titkos recski kényszermunkatábort, ahol válogatott kegyetlenséggel bántak a rabokkal és emberi mivoltukban alázták meg őket. Gyakran úgy emelték ki a társadalomból az oda internáltakat, hogy a családjuk mit sem tudott róluk – mondta. (Magyar Nemzet 2020. júl. 21.)

Megújult a budai Vár díszkútja. Megújulva hirdeti Mátyás legendáját a budai Vár ikonikus díszkútja. A Nemzeti Hauszmann Programban felújított Mátyás-szökőkút az elmúlt évszázadban soha nem esett át olyan rekonstrukción, mint most – mondta Fodor Gergely kormánybiztos. Hozzátette: visszakerültek a kutyák pórázai és pótolták Mátyás számszerjájának húrját is, amelyek az eredeti alkotásnak részei voltak. A Nemzeti Hauszmann Program feladata, hogy a városrész visszanyerje a világörökséghez méltó rangját. A következő évek feladata a József főhercegi palota, a Vöröskereszt egykori székháza és a Honvéd Főparancsnokság rekonstrukciója, valamint a Szent György tér teljes rendbetétele – ismertette a kormánybiztos. (N. O. Magyar Nemzet 2020. szept. 3.)